

A TENGERPART

NAPILAP.

VI. évfolyam.

FIUME, szerda 1909. szeptember 22.

212. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Viale dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HÍRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos polt sorja 40 fillér.

A m. kir. államvasutak beruházási programja.

A kereskedelemügyi m. kir. minisztérium a legutolsó négy évi tevékenységéről kiadott jelentésében részletesen ismerteti a m. kir. államvasutaknak a legközelebbi 10 évre megállapított beruházási programját.

Ezen program 1907. évtől 1916. év végéig öleli fel a beruházási szükségleteket és eszerint az 1907. évtől 1910. év végéig a fentemlített két törvénycikkkel engedélyezett, valamint az évi költségvetésekben beruházásokra felvett s kereken 340.000.000 koronára rugó összeg alkotó részét képezvén, ezen összesen felül az 1911—16. években a kielégítendő szükséglet az alábbi részletezés szerint beruházási munkákra és forgalmi eszközökre még mintegy 795.000.000 koronára rug.

Ebben az összegben nincsenek számításba véve az államvasutak hálózatának kiegészítésére szolgáló, államköltségen épülő új vasutonalaknak építési költségei, nemkülönben az önálló gazdasági berendezkedés esetére, az ország határszéli állomásainak határállomásokká való berendezésének költségei sem.

A magyar kir. államvasutak hálózatán szükséges építkezési beruházások és a beszerzendő forgalmi eszközök költségeire vonatkozó tíz éves program, melynek egyes tételei természetesen a viszonyok alakulásához képest módosulhatnak, a következő:

A végrehajtandó munkák keretében a leg-sürgősebb feladatok egyike:

A *fiumei pályaudvarnak és kikötőnek vasuti berendezésekkel való kiegészítése.*

A jelenben mutatkozó és az évi költségvetések, valamint a beruházási törvények tárgyalása alkalmából tüzetesen felsorolt s általában ismert forgalmi nehézségek megszüntetésére, nemkülönben a gazdasági berendezkedésünknek jövőre várt alakulására való tekintetből a belterjesebb közgazdasági élet előfeltételeinek biztosítására, a külkereskedelmünk szempontjából annyira fontos fiumei pályaudvar és kikötő fejlesztése a kormánynak állandó gondoskodását képezte és a kérdést alaposan tanulmányozva a fejlesztés tekintetében a távol jövőre is kiható tervet készített.

Ebben a tervezetben a tíz éves időszakban való végrehajtásra helyet foglalnak az 1907. évi XXIX. és 1908. évi XXXI. törvény-cikkben előrelátott munkákon kívül egyebek közt a rendezőpályaudvarnak kiépítése és e célból a *kőolaj- és torpedokikötő közötti öböl-résznek feltöltése*; új végleges tárházaknak folytatódólagos építése, illetve régi ideiglenes faraktáraknak végleges raktárakká való átépítése; a *Baross Gábor fakikötő nagyobb mérvű kibővítése*, a *Delta farakóhelynek kiszélesítése*, a jelenlegi hullámgátnak *móióvá való átalakítása*, új hullámgát építése és egyéb kiegészítő munkák.

A szajol-arad-tövisi, a nagyvárad-predeáli, a budapest-zimonyi, a budapest-dombóvár-fiumei, a győr-fehérvári, a budapest-cegléd-temesvár-orsovai és végül a nagyvárad-szeged-szabadka-dáijai vonalakon nagy forgalom idejében, a forgalom lebonyolítása csak a legnagyobb nehézségek leküzdésével és az áruk és kocsik jelentékeny késleltetésével végezhető.

E bajok orvoslására, jelesül az állomások vágányzatának meghosszabbítása és új vágányokkal való szaporítására, nemkülönben raktáraknak, felvételi épületeknek, vontató berendezéseknek, stb. előállítására a tíz éves ciklus programjába 35.000.000 korona vétetett fel.

A rákos-újszállási, a cegléd-szolnoki, a károlyváros-fiumei, a győr-bruck-királyhidai, a cegléd-szeged-temesvári és a szajol-arad-piskii egy vágányu pályákon nagy forgalom idejében a rendes 10—20 személyszállító vonatokon kívül naponta 25—45 tehervonat közlekedik, holott ezen vonalak menetrendjébe a személyszállító vonatokon kívül átírásban csak 30—35 tehervonat vehető fel okszerűen.

Ily nagy mérvű forgalom egy vágányu pályán tehát csak nagy késésekkel bonyolítható le.

E bajok megszüntetésére, figyelemmel a forgalomnak folytonos emelkedésére a megnevezett vonalakon második vágányok építésére a tíz éves programban 107.900.000 korona irányoztatott elő.

A *dombóvár-bátaszéki*, a *szabadka-bajai*, az *adonypusztaszabolcs-börgöndi*, a *nagy-szurány-nyitrai*, a *feled-tiszolci*, a *bánrévedobsonai*, a *brassó-sepsi-szentgyörgyi* és a *szekszárd-bátaszéki* vonalak elsőrangúsítása a tíz éves programban 37.300.000 korona irányoztatott elő.

A budapest-marcheggi, a budapest-bruck-királyhidai, a galánta-zsolnai, a *budapest-kelenföld-fiumei*, a budapest-arad-predeáli, a budapest-zimonyi, a budapest-szeged-orsovai és a budapest-ruttkai vonalakon nehézsintű felépítménynek lerakására és a vágány szilárd fekvését biztosító zuzott kavicsagyazat létesítésére 52.400.000 korona, illetőleg az utóbbira 24.300.000 korona szükséges a tíz éves időszakban.

A szolgálat érdeke, valamint a társadalom politikai szempontok egyaránt megkívánják, hogy főképp oly helyeken, hol a végrehajtási szolgálatban alkalmazott személyzet valamint a munkások szolgálati helyük közelében olcsó és megfelelő lakást nem nyerhetnek, lafásokról a vasutintézet gondoskodik.

Az 1906-ban tett számítások szerint akkor ily célra 33.750.000 korona szükségeltetett mely összegből a tíz évre szóló programba 22.000.000 korona állítottatott be.

Ugyancsak humanitárius és ezen felül kulturális szempontból is gondoskodni kívánt a kormány a vasutasok családtagjairól iskolák, tápintézetek és árva házak felállításával, mely

célra a tíz éves ciklusra 4.000.000 korona irányoztatott elő.

A fentebbiekben részletezett és forgalmi eszközökön kívül csakis építkezésekre vonatkozó előirányzati költségek 748.600.000 koronára rugnak, amely összegből az 1907—1910. évekre a bevezetésben említett évi költségvetések és külön beruházási törvényekkel kereken 188.000.000 korona jut rendelkezésre, míg az 1911—1916. évekre építkezési beruházásokra 560.600.000 korona leendő szükséges.

Rátérve a forgalmi eszközök és felszerelések címén mutatkozó szükségletekre, azokat rövid összefoglalásban a következő adatok tárják fel:

A mozdonyok szükséglete a tíz évi időszakra 164.300.000 korona.

A személykocsik szükséglete 240/0-os évi emelkedést feltételezve, a tíz évi ciklusra 103.400.000 koronára rug.

A teherkocsik szükséglete 20/0-os évi szaporulatot alapul véve, ugyan erre az időre 100.000.000 koronára tehető.

A forgalmi eszközök és felszerelésekre összesen 384.500.000 korona szükséges, mely összegből az 1907—1910. évekre a többször idézett állami költségvetések és beruházási törvények alapján kereken 150.000.000 korona jut rendelkezésre, míg az 1911—1916. évekre e címen 234.500.000 koronára leendő szükség.

UJDONSÁGOK.

— Az iskolaszék ülése. A város iskolaszék szerdán délután fél hat órakor ülést tart.

— A sommás eljárás és végrehajtási novella Fiumében. A fiumei kereskedők többször mozgalmat indítottak, hogy a sommás eljárásról szóló 1903. évi 18-ik törvény-cikket Fiumében is életbeléptessék. A kívánság azonban soha sem teljesült s épen így eredménytelen maradt az 1881. évi végrehajtási törvényhez a múlt évben kiadott végrehajtási novellának Fiumében és területén való életbeléptetésére vonatkozó többször megújított kérelem is. Sőt mint annak idején megirtuk, a fiumei magántisztviselők is kérték a végrehajtási novella érvényességének Fiuméra való kiterjesztését.

Most azonban, mint feltétlenül megbízható forrásból értesülünk, az érdekeltek méltányos kívánsága teljesedni fog. Az igazságügy minisztérium ugyanis belátta, hogy az ósdi osztrák eredetű törvénykezés súlyos kerékkötője a fiumei kereskedelmi és közgazdasági élet fejlődésének s ezért elhatározta, hogy ugy a sommás eljárást, mint a végrehajtási novellát Fiumében is életbelépteti. Az életbeléptetés természetesen figyelemmel lesz a különleges fiumei viszonyokra s az erre vonatkozó tervezetet az igazságügyminisztérium a napokban küldötte meg a fiumei törvényszéknek, hogy a

tervezet alaposan tanulmányozza s tegye meg a szükséges megjegyzéseket. A minisztérium elaborátuma szerint a két törvényt kevés változtatással, — a fiumei speciális viszonyokra való tekintettel — léptetik életbe a modern jogelveknek megfelelően.

A sommás eljárás mindenestre előnyös változtatásokat létesít a bíróságoknál is, mert lehetővé teszi az ügyek gyorsabb elintézését. A fiumei törvényszék ugyanis a minisztériumi tervezet szerint a járásbíróaktól felebbezett ügyekben mint másodfokú bíróság fog ítélni s megszűnik az a jelenlegi lehetetlen állapot, hogy még a bagatell bíróság ügyei is felebbezés folytán a királyi ítélőtáblához kerülnek, ahol a felek nem kis csodálattal olykor hónapokig hevernek.

Az életbeléptetési tervezet a törvényszék már is tanulmány tárgyává tette s záros határidő alatt felterjeszti az igazságügyminisztériumhoz, amely a sommás eljárásról szóló 1903. évi 18-ik törvénycikket s a végrehajtási novellát, mint értesülünk, már 1910. január elsején életbe lépteti.

— **Egy csődnitítés előzményei.** A fiumei kereskedők körében nagy feltűnést keltett a napokban hogy a Wellmann Testvérek vaskereskedő cég amely Fiumében az egyetlen magyar vaskereskedő üzlet volt, beszüntette fizetéseit és csődöt kért maga ellen. A cég anyagi romlását az idézte elő hogy az egyik fivér és cégtárs, a tulajdonképeni szakember állandóan betegeskedett és hogy a másik társtulajdonos egyedül nem tudta a nagyforgalmu üzletet vezetni. A két testvér ennek folytán 70 százalékos egyezséget ajánlott nemrég a hitelezőknek, minthogy száztíz ezer korona passzívával szemben mintegy nyolcvanezer korona vagyont mutatkozott. A hitelezők, minthogy tudomással bírtak a cégtulajdonosok feltétlen becsületességéről s tudták, hogy a virágzó üzlet csak az egyik tulajdonos sok pénzt felemészítő betegsége miatt került bajba, készséggel beleegyeztek a 70 százalékos kiegyezésbe, ami amugy is igen kedvezőnek mondható. A hitelezők jóindulata azonban megtörtött a magyar-faló osztrák Greinitz cég fiumei fiókjának lelketlenül merev ellenállásán. A Greinitz cég ugyanis, a mely a többi fiumei vaskereskedő nagy anyagi kárára tekintélyes fióküzletet létesített Fiumében, ragaszkodott követelésének teljes összegében való kifizetéséhez. Valamennyi hitelező sajnálatot érzett a szomorú helyzetbe került Wellmann cég iránt s jó érzésük hatása alatt többször interveniáltak az osztrák cégnél Wellmannék érdekében. A közbenjárásnak azonban semmiféle eredménye nem lett. Greinitz kijelentette a nála járt érdekelteknek, hogy még 99 százalékos egyezséget sem fogad el, hanem teljes összegű követelését kívánja s inkább csődbe kergeti a céget. Wellmannék hivatkozta eddig nem lekicsinyelhető üzleti összeköttetésükre s figyelmeztették az osztrákokat, hogy esetleges veszteségüket már eddig is bőven megkeresték a rendelkezésknél s ha az egyezséget elfogadják, tovább is üzleti összeköttetésben maradnak és veszteségükért kárpótolhatják magukat. A könyörgés nem lágyította meg Greinitzeket, akik pedig ez immár megnyitott csőd nagy költségei miatt sokkal rosszabbul járnak és alig 50 százalékot kapnak. Így ment tönkre a virágzásnak indult egyetlen magyar fiumei vaskereskedés. A kizsákmányoló, magyarfaló osztrák cég minden emberi érzést nélkülöző eljárására felhívjuk a magyar vaskereskedők figyelmét s a Greinitz cég bojkottálása csak indokolt és megérdemelt megtorlás lenne.

— **Érdekes döntés a vádtanácsnál.** Az egyik éjjeli mulatóhely Fischer nevű portásának meggyilkolása után a rendőrség tudvalevőleg letartóztatta Ljubicsicset akit a gyilkosság

elkövetésével vádolt, Jurkovic Antal pedig, aki a gyilkossággal jó viszonyban volt, bűnrészesség miatt vette őrizet alá. Jurkovic már a letartóztatásnál tagadta, hogy a gyilkosságról tudomása lett volna s alibit akart bizonyítani. Ártatlanságának igazolására bejelentette anyját, két nővérét s Ljubich nevű barátját. Ljubicot már a nyomozás során kihallgatták, a ki azt vallotta, hogy Jurkoviccsal együtt érkeztek a gyilkosság színhelyére, a gyilkosság elkövetése után. A vizsgálóbíró azonban a bűnrészességgel vádolt Jurkovic anyját, két nővérét nem hallgatta ki, noha Thierry, a törvényszék elnöke nyomatékosan figyelmeztette erre a vizsgálóbírót s így Ljubicsicset gyilkosság büntette, Jurkovicot pedig bűnrészesség miatt vád alá helyezték. A vád alá helyezés ellen Jurkovic kifogásokat adott be *Marsik* Andor dr. ügyvéd útján, amelyet a vádtanács a napokban tárgyal. A vádtanács döntése az előzmények miatt nagy feltűnést keltett, mert a vádtanács, tekintve, hogy Jurkovic alibijét egy tanu, Ljubics már is igazolta, *elrendelte* a vizsgálóbíró által ki nem hallgatott Jurkovic anyjának és két nővérének az esküdtszéki tárgyalásra való berendelését és *kihallgatását*.

Említésre méltó, hogy Ljubicsics bűnsége ellen közvetlen bizonyíték eddig nem került fel, Jurkovicot pedig az eljárás érdekében továbbra is fogva tartják. Az esküdtszéki tárgyalás október közepén lesz.

— **Fordulat a halálos villamos elgázolás ügyében.** A halálos villamos elgázolás ügyében fordulat történt. Ugyanis eddig azt hitték, hogy a halálos baleset véletlenségből történt, most azonban kiderült, hogy mulasztás történt. Az újabban kihallgatott tanuk az vallották, hogy a szerencsétlen Mance Mihály nem a villamosra való felugrás közben vesztette el egyensúlyát, hanem a vágányokon járt s úgy ütötte el a villamos. Így tehát a villamos vezetőjét Oreskovichot és Agresta kalauzt a szerencsétlenség miatt felelősség terheli. Az ügyészség a rendőrség újabb jelentése folytán elrendelte a holttest exhumálását és eljárást indított Oreskovich és Agresta villamos alkalmazottak ellen gondatlanságból okozott emberölés büntetéseért. Az exhumálás után a boncolás megállapította, hogy az elgázolt Mance sebei mind feltétlenül halálosak voltak s a halál rögtön bekövetkezett az elgázolás pillanatában.

— **Dohánylopás.** A rendőrség nagyobb szabású dohánylopás ügyében folytat nyomozást. Ugyanis a rendőrség letartóztatta egy korcsmárosnak a fiát mert dohányleveleket találtak nála. A fiu bevallotta, hogy a dohányleveleket egy dohánygyári munkásnőtől kapta, akit a rendőrség Maurício Mária 60 éves asszony személyében letartóztattott. Azt hiszik, hogy a dohánylopásban több munkásnő is részt vett. A nyomozás részleteit a rendőrség a vizsgálat érdekében titokban tartja.

— **Halálra gázolt öregasszony.** Ma délelőtt tizenegy óra felé a Palazzo Modello előtt a peccinei kettős számú omnibusz kocsisa elgázolt egy öreg asszonyt. A szerencsétlenség a kihallgatott tanuk vallomása szerint úgy történt, hogy Mohorich Vincenza 86 éves belvederei asszony a lovak előtt az utcán át akart menni. Mrkala Natale 27 éves bosnanovi illetőségű kocsis azonban nem állította meg a lovakat, hanem teljes sebességgel hajtott tovább. A következő pillanatban az öreg asszony a lovak alá került s a súlyos omnibusz kerekei átmentek rajta. Mohorich Vincenzát súlyos sérüléssel a mentők a kórházba szállították, a kocsist pedig, aki megállás nélkül tovább hajtott, a rendőrségre kísérték, ahol letartóztatták. Kárpáti szolgálatot teljesítő rendőrtiszt délben kihallgatta az öreg asszonyt, a kinek sérülése életveszedeelmes.

— **Öngyilkossági kísérlet reménytelen szerelem miatt.** A mentők a kórházba szállították Scrobonya Janka 18 éves fiumei illetőségű leányt, aki reménytelen szerem miatt a via Molini 1. számú házában levő lakásán öngyilkos szándékkal kárbolsavat ivott. A kórházban kimosták a gyomrát s már túl van minden veszélyen.

— **Halálos balesetért egy hónapi börtön.** Annakidején megirtuk, hogy március 19-én este Corgnolioni János 27 éves danubiusgyári munkás ittas állapotban az „Unio“ vegyészeti gyár melletti árokba zuhant úgy, hogy koponyatörést szenvedett és azonnal meghalt. A rendőrség megállapította, hogy a szerencsétlenség az ott dolgozó munkások hibájából történt, mert a felásott árok mellé nem állítottak jelzőlámpát. A szerencsétlenségért Clarich József közműves előmunkást vonták felelősségre gondatlanságból elkövetett emberölés miatt. A tárgyalást tegnap tartották meg a törvényszéken. A vádlott azzal védekezett, hogy a felásott árok mellé hiába tettek lámpát, mert azt vagy ellopták vagy összetörték. Szegő Gyula dr. ügyvéd védelme után a törvényszék Clarichot egy havi börtönre és 100 korona pénzbüntetésre ítélte. A vádlott az ítélet ellen felebbezett.

— **Elítélt kivándorlási alkalmazott.** A törvényszék Draskovich József gróf szusáki irodájának Domitrovics Miklós nevű ügynökét, mert a fiumei pályaudvarról őt kivándorlót a szusáki irodába akart kísélni, ma délelőtt egy heti fogázra és további ötven napi fogházra átváltoztatható ezer korona pénzbüntetésre ítélte. A vádlott felebbezést jelentett be. Az új kivándorlási törvény életbeléptetése óta kivándorlási ügyben a törvényszéken ma volt az első tárgyalás.

— **Megtámadott rendőrök.** Simac János 30 éves fiumei illetőségű napszámos tegnap este a via San Vito e Duomon megtámadta Car rendőrt, kukoricacsövekkel megdobálta s azután futásnak eredt. Később ismét meg akarta támadni a rendőrt, most azonban Car a járó-kelők segítségével elfogta és a rendőrségre kísérte, ahol letartóztatták. — Giordani Jenő közrendőr bejelentette a rendőrségen, hogy szombaton délután, amikor nem volt szolgálatban, a punto franco területén halászott polgári ruhában. Halászás közben Simas János és Brettegna Vince napszámosok megtámadták s megfenyegették, hogy a tengerbe dobják Giordan erre revolvvert szegezett rájuk, mire mindketten elmenekültek, de megfenyegették a rendőrt, hogy előbb-utóbb lenyuzzák a bőrét. A két támadó ellen megindították az eljárást.

— **Megszökött a fogházból.** Rajnovics Tivadar 19 éves kamerai-moravicai napszámos tegnap letartóztatták, mert a város utcáin csavargóit foglalkozás nélkül. Alighogy bekisérték, a szusáki rendőrség telefonon jelentette, hogy egy Rajnovics nevű rab a szusáki rendőrség börtönéből megszökött. A rendőrség természetesen megnyugtató felvilágosítást adott. Rajnovicsot a büntetés kitéltése után Szusákra kísérik.

— **Abbazia és Lovrana vendégei.** A szomszédos Abbazia fürdőhelyet január 1-étől szeptember 15-éig összesen 33,057 fürdővendég látogatta meg. Szeptember 9-étől szeptember 15-éig a fürdővendégek száma 1163 személyel szaporodott. Szeptember 15-én az ott üdülők száma 3661 volt.

Az Abbaziával szomszédos Lovrana fürdőhelyet január elsejétől szeptember 15-éig 4542 fürdővendég kereste fel. Szeptember 18-án a fürdővendégek száma 4799 volt.

— **Támadók a rendőr ellen.** Fayer Kálmán 26 éves nagykanizsai és Horvát Ferenc 33 éves szombathelyi napszámosokat letartóztatták, mert részeg fővel ordítottak az utcákon. A letartóztatásnál Fayer megragadta a rendőrt, a másik pedig fejbe akarta vagni egy üres szódásüveggel. Mindkettő ellen megindították az eljárást hatósági személyek elleni erőszakért s éjjeli csendháborításért.

— **Járda elfoglalás.** Papich Ferenc 20 éves zágrábi illetőségű kocsist, a Fenilli Severino cég alkalmazottját, továbbá a cég tulajdonosát a rendőrségre kísérték, mert tegnap reggel a Via Gisellán teherkocsival és ládával elfoglalták a járdát a szabad közlekedést megakadályozva. A járda elfoglalás s a rendőri beavatkozás nagy közönséget csalt elő, akik élénk szavakkal panaszkodtak Fenilliék ellen.

— **Örült álszerzetes.** Tegnap egy báráncsuhába öltözött egyén az utcán járókelőktől kéregetett s az így szerzett pénzt a postaszekrényekbe dobta. A rendőrség is időközben tudomást szerzett a furcsa emberről, akinek elfogatására két detektívet küldött ki. Az ismeretlen időközben a Deák Corsón rosszullett, mire a mentők a kórházba szállították. Itt azt mondta, hogy ő Radosevich Mátyás lici illetőségű napszámos, az orvosok megállapították, hogy elmebajos, mire a kórház megfigyelő osztályába helyezték el.

— **Kocsmai verekedés.** Perkovics János 30 éves isztriai napszámos tegnap este egyik kocsmában mulatott. Mulatozás közben összeváltkozott Pagnoni Lajos tengerészszel, aki a Brazatti Giovanni nevű vitorlázón van alkalmazva, továbbá Predruzani Miklóssal. A vitakozás hevében Pagnoni és Predruzani úgy megverték Perkovicsot, hogy a kórházba kellett szállítani. Az orvosok véleménye szerint Perkovics sérülése nyolc napon belül gyógyul meg. A verekedők ellen a rendőrség megindította az eljárást.

— **Letartóztatott csavargó.** A mlaccai rendőri kirendeltség letartóztatta Varga Stefanovics Gábor 20 éves szaporcai illetőségű egyént, mert hosszabb idő óta foglalkozás nélkül csavargott a mlaccai városrészben s több lopás elkövetésével vádolják.

— **Tolvaj az irodában.** Paratusich Drafer 28 éves boszniai illetőségű egyén az éjjel az ablakon át behatolt Krpan Mihály a taningyár elölmunkásának irodahelyiségébe s lopni akart. A rendőrök azonban észrevették s letartóztatták.

— **Megsértette a rendőrt.** Caldina József 39 éves pistoi olasz alattvalót tegnap reggel a punto frankoi rendőri kirendeltség a rendőrségre kísérte. Caldina ugyanis a Piazza Zichyn, a kikötő bejáratánál megtámadta a rendőrt minden ok nélkül s különféle becsületsértő kifejezésekkel illette. A rendőrbíróság Caldinat husz korona pénzbüntetésre ítélte.

Távirat ◀ Telefon.

Wekerle a királynál.

BÉCS, szept. 21. Wekerle Sándor miniszterelnök a délelőtt folyamán a magyar házban tartózkodott, ahol hivatalos ügyeket intézett el. Tizenegy órakor a Hoiburgba hajtatott, ahol a királynál kihallgatásra jelentkezett. A kihallgatás teljes másfél óra hosszáig tartott. Wekerle a kihallgatáson előterjesztette a királynak a legutóbbi minisztertanácson elfogadott kibontakozási tervet. Wekerle a kihallgatás után Bienerth báró osztrák miniszterelnökkel és Aehrenthal gróf külügyminiszterrel tanácskozott hosszasan. Wekerle még délután Budapestre utazott.

Bécsi híresztelések.

BÉCS, szept. 21. A „Wiener Tagblatt” értesítése szerint döntés ez alkalommal sem történt és a legközelebbi napokban döntés nem is várható. A válság változatlanul súlyos. A válság kulcsa Kossuth kezében. A válság fordulóponthoz csak akkor érkezik, ha Kossuth véglegesen határoz s valamelyik párthoz nyíltan csatlakozni fog. Bécsben elvileg minden magyar kívánságot visszautasítanak.

Képviselői beszámoló.

NAGYVARAD, szept. 21. Szatmári Mór országgyűlési képviselő a margittai választókerület főhelyén ma beszámoló beszédet tartott. Beszámolójában foglalkozott a válsággal s kijelentette, hogy Kossuth Ferencet minden irányban támogatni kell.

Agyonlőtte a feleségét.

MAKÓ, szept. 21. Holléban Imre makói háztulajdonos feleségével szóváltásba keveredett. Hirteien revolvért rántott s nejét agyonlőtte. A gyilkos férjet letartóztatták.

Öngyilkos magántisztviselő.

BUDAPEST, szept. 21. A budapesti Royal nagyszállóban tegnap egy elegánsan öltözött fiatal ember szobát bérelt az első emeleten. Ma reggel a szálloda személyzetét revolverlövés dőreje ébresztette fel. Betörték a fiatal ember szobájába, ahol az ismeretlen egy karosszékben ülve a tükör előtt holtan találták. Browning revolverrel halántékra lökte magát. A golyó az öngyilkos fején áthaladva a tükörben akadt meg. Az életunt több levelet hagyott hátra, amelyekből megállapították, hogy az öngyilkos Pók Lajos erzsébetfalvi magántisztviselő. Végzetes tettét életuntságból követte el.

Vasuti katasztrófa

hat halottal.

ARAD, szept. 21. Az arad—csanádi vasuti vonalon ismét katasztrófa történt. Világos állomáson egy gyorsmotor belerohant az állomáson veszteglő tehervonatba. A motor utasai közül hatan meghaltak, többen pedig életveszélyesen megsebesültek. Az igazgatóság kivánságára vizsgálóbizottság szálott ki a helyszínére s megjelent a vizsgálóbíró is, hogy megállapíthassa a gyakori szerencsétlenség okát. A bizottság megállapította, hogy a váltó nem volt rendben.

Kobelt és Vidákovics
Bristol kávéháza
== ABBAZIA. ==
ESTÉNKÉNT
BARCZA JENŐ
kaposvári cigányzenekara hangversenyez.
Utolsó hajó Fiuméba este 11 órakor.

VARIETÉ Hôtel Susak

== Ujból megnyílt! ==

Esténként elsőrendű
művészi erők fellépte.

Kezdeté 9 órakor. Belépti díj 1 K.

Giacomuzzi -- Velence.

San Marco, Calle Vallaresso

Előkelő kávéház és bodega.

és nagy kávéház és vendéglő a

művészeti kiállítás parkjában.

Elsőrendű kiszolgálás. Mérsékelt árak.

Mindennapi italom:

Szent István

■ ■ védjegy ■ ■

Dupla Maláta

■ ■ Sör ■ ■

Üdit!

Gyógyit!

Mindenütt kapható.

Magyar, német nyelvet
tökéletesen bíró hölgy, ki gépen is ír,
irodai gyakorlattal alkalmazást keres.
Cim a kiadóhivatalban.

Olasz tanuló részére jobb — lehetőleg német —
családnál

teljes ellátást keresek

jó fizetés ellenében. Tanító vagy tanár urak
előnyben részesülnek. Ajánlatokat „G. F. 652”
alatt a kiadóba kérek.

Jó házból való
két leány, megbízhatók a pénztár-
kezelésben, a magyar és
tót nyelv tudásával azonnal vagy október 1-ére
felvétetnek Linenberger I.-nél kivándorlási szálló
Fiume. Teljes ellátás és jó bánásmód.

SIKIC GYÖRGY
KÖNYV- ÉS PAPIRKERESKEDÉSE
Fiume, Kossuth Lajos utca 7.
(Szerb templom háza a Villanyos megálló helye.)
Használt és új iskolakönyvek előírás szerint.
Óriási választék iskolai füzetekben
és iskolaszerekben. Mindennemű papir-
árak és irodai szerek nagy raktára.
== Olcsó árak. ==

Hotel Pensió JOLANDA
VELENCE
Legelőcsőbb, legszebb fekvésű szálló Riva
degli Schiavoni, 200 lépésszakra a Márktértől.
Modern kényelem. Villanyvilágítás.
Kittűnő konyha. Szobák 3 lírától feljebb.
Penzió 8 lírától feljebb.

„DE LA VILLE“ SZÁLLODA, KÁVÉHAZ ÉS ÉTTEREM FIUME, DEÁK-KORZÓ.

— A magyarság találkozó helye. —
Helybeli vendégek az étlapárakból
20% engedményt kapnak.

A kávéházban esténként **HORVÁTH PALI**
cigányzenekara **GÁBOR** kisbögös szólistá-
val hangversenyez.

TULAJDONOS:
ifjú **BUDAI KÁROLY**

A Standut Oel Company

Fiume Via Riva 2. I. emelet.

havi bérletet

nyit üzlethelyiségek és lakások állandó
pormentesítésére, tisztogatására és szagta-
lan fertőtlenítésére kitűnő Standutin gyárt-
mányával rendkívül mérsékelt reklámárak
mellett.

Ugyancsak olcsó havi bérletben
beeresztünk és fényesítünk
szobákat Standut krémmel.

FILIPPOVICH EDE

Uri és női fodrász terme

Fiume, Deák-korzó 30. szám

külön női teremmel, hol fejmosás vil-
lanyos készülékkel, hajfestés, manicure,
pedicure és mindennemű haj- és fésülési
munka kifogástalan jó és gyors kivitelben
végeztetik.

Előkelő uri fodrász terem.

Két nagy szoba

esetleg külön is a Corson villanygal, gázzal,
lépcsőházi bejárattal butorozva vagy butor nél-
kül kiadó. Irodának is alkalmas. Bővebbet
Központi Tejcarnok Via Ciotta.

Fleischhacker C.

tejcarnoka

és kávémérése a Piazza Elisabetta és
Adamich utca sarkán, (az Adria palotá-
val szemben).

Gróf Pejacevics féle TEVAJ

kizárólagos elárusítása.

Mindenkor frissen.

Tej, tejföl, turó, vaj és tiszta akácméz
nagyban és kicsinyben. TELEFON 534.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv.-társaság.

FIUME.

Különlegesség

FÉNYKEMÉNYÍTŐ

táblácskákban.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik.

ifj. Latcovich János

FIUME, Kossuth Lajos u. 2.

TELEFON száma 994.

Legolcsóbb női- és férfi divat-
áruház. Mennyasszonyi kelen-
gyék. Legfinomabb és legdiva-
tosabb gallérok és kézelők,
sétapálcák, nap- és esernyők,
bőr- és cérnaektyük. Női övek-
ben nagy választék. Színes és
:-: fehér ingek óriási raktára. :-:

Nyakkendők ingyen.

Bérbe adó

a susáki oldalon egy gyönyörű
szép fekvésű, egészséges, por-
mentes és erdővel körülövezett **kis birtok**,
majdnem két hold szőlővel és gyümölcsösrel,
— két szép családi házzal és gazdasági épü-
letekkel. A birtok igen alkalmas a tehenészet,
sertés hizlalda és baromfi tenyésztés esetleg
nyári mulató berendezésére. Az egész birtok
évi bére 2400.— kor. Fele is kiadható esetleg
hozzá társ elfogadatik. Cim a kiadóhivatalbar.

Bratovich G. N.

könyvkötészete átköltözött a Castello utca
9. számú Kucich-házba. Telefon sz. 766.

Minél számosabb megrendelésért
esedezik továbbra is

Bratovich G. N.

Lido-Velence Splendide szálló

Villa Principessa Giovanna

Tulajdonosok: FRATELLI CARRARO

Elsőrangú, ujonnan épített szálló gyönyörű, csendes
fekvésben, remek kilátással a lagunákra és Velencére.
Nagy előcsarnok terraszok, villanyvilágítás, lift, köz-
ponti fűtés, dohányzó, billiárd, olvasó- és hölgyterem.
Külön lakásrészek fürdővel és toilette-helyiséggel. Tágas kert.

Penzió és külön megállapodások

családok részére igen mérsékelt áron.

Nagy étterem. -- Elsőrendű konyha és kiszolgálás.

Pilzeni és müncheni sör.

GUSTINCICH JÁNOS

finomsütődéje

Fiume, Via Alessandrina I. sz.
készíti elsőrendű

tea-kétszersültet

luxus- és házikenyeret, Gra-
ham- és rozskenyeret. Ezen-
kívül elfogad sütésre kenyeret
és süteményeket.

Nagy lisztraktár a legelső
budapesti gőzmalmokból.

Házhoz szállítás! Telefon 853 sz.

Kétszersültek postai csomagban is
szétküldetnek.

Bonin Penzió - Velence

S. Marco, Corte Barozzi.

Kitűnő bécsi penzió, főleg ma-
gyarok és osztrákok által láto-
gatva, egy percnyi távolságra a
Márkus tértől.

Napi penzió ár hét lira.

Kalsdorfi Sauerbrunn

ásványviz. Nem feketíti meg a bort.
Kapható az összes drógériákban.
üszerezletben és gyógyszerárakban,
Képviselő és főraktáros

Ponzeccchi R. U. - Fiume

Vicolo Bottai. Piazza Ürmévi 2.
Telefon 777.

Hirdessen „A TENGERPART“ napilapban!

„A Tengerpart“ immár hatodik évfolyamban jelenik meg és oly elterjedésnek örvend, a
milyent eddig Fiumében egyetlen egy magyar lap sem tudott felmutatni.

„A TENGERPART“ minden hirdetése eredménynyel jár.

Kiadóhivatal: Vico del' Ospedale, Wurzer ház.

Telefon 229. sz.

Ugyanott vétetnek fel előfizetések
is bármely naptól kezdve.

Telefon 229. sz.

„A Tengerpart“ független és szókimondó irányával szerezte meg
népszerűségét és olvasottságát.